Vehmaan YTA maaseutupalvelut
Mynämäentie 121
23200 VINKKILÄ
S-posti: maaseututoimi@vehmaa.fi



3.10.2022

Maa – ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta

**ASIA** **LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI MAATALOUSTUOTTEIDEN MARKKINAJÄRJESTELYSTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA**

Suomessa elintarviketeollisuus ja vähittäiskauppa on keskittynyt muutamalle isolle yritykselle. Tuottajan asema on heikko elintarvikeketjussa. Tuottajien välisellä yhteistyöllä on mahdollista kehittää maatiloja kilpailukykyisemmiksi. Tuottajaorganisaatio antaa hyvän mahdollisuuden luoda tuottajien välisen yhteistyön toimintatapoja.

Hedelmä- ja vihannes-, mehiläishoito- ja muiden alojen tuottajaorganisaatioiden tukisummat on tullut määrittää kansalliseen suunnitelmaan (CAP-suunnitelma) vuosille 2023–2027. Tämä tarkoittaa, että tuottajaorganisaatio on täytynyt olla jo toiminnassa, että toiminnan kulut on osannut arvioida suunnitelma-ajalle. Tuottajaorganisaation perustaminen vaatii paljon asian selvittämistä ja tuottajien yhteen saaminen harvaan asutussa Suomessa vaatii aikaa. Toimintamalli perustettavalle tuottajaorganisaatiolle tuen saamiseen on jäykkä. Tuottajaorganisaation perustamiseen tuen hakeminen ja saaminen tulisi olla mahdollista myös vuosina 2023–2027.

Maataloustuotteissa tuottajalle maksettava kate on pieni ja maataloustuotteiden arvo on alhainen. Tuottajaorganisaatiolle maksettava tuki on enintään 50 % tosiasiallisista menoista tai hyväksytylle tuottajaorganisaatiolle tuki on enintään 60 % viidelle ensimmäiselle vuodelle. Tuki rajataan kuuteen (6) prosenttiin kaupan pidetyn tuotannon arvosta. Varsinkin pienen tuottajaorganisaation perustamiseen ja ylläpitämiseen tuki on liian pieni. Pienellä tuottajien yhteenliittymällä ei ole resursseja ja osaamista toiminnan organisointiin ja kehittämiseen tuottajaorganisaatioksi. Pienet tuottajien yhteenliittymät tarvitsevat asiantuntija-apua tuottajaorganisaation perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle kohdassa 5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset:
”Muiden alojen tuottajaorganisaatioiden tukea ei esityksellä esitetä otettavaksi käyttöön.”…
(Muut alat ovat muita kuin hedelmä- ja vihannesaloja tai mehiläishoitoala.)
”Tuottajaorganisaatioiden tukeminen muilla tuotannonaloilla arvioitiin tarkoituksenmukaiseksi järjestää maaseuturahoituksen kautta.”

Toivottavaa on, että maaseuturahoituksesta voidaan rahoittaa myös pienten tuottajaorganisaatioiden perustamista ja ylläpitoa. Pienelle tuottajaorganisaatiolle tulisi tuen olla korkeampi ja korkeampi tuki maksaa kansallisena tukena, mikäli EU:n säädökset sen sallivat. Maaseuturahoituksen kautta perustettavalle tuottajaorganisaatiolle tulisi tuki voida hakea myös vuosina 2023–2027.

Käsityksemme on, että tuottajaorganisaation käyttämisessä maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja yhteistyön toimintatapojen luomiseen ei kunnissa ja tuottajilla ole riittävästi tietoa.

Vehmaan yhteistoiminta-alueen puolesta

Petri Puustinen
Maaseutupäällikkö
Yhteistoiminta-alueen päällikkö